

Pozorno smo poslušali strokovne nasvete strokovnjakov.

cialnimi maticami, ki jih lahko dobimo po približno 2.500 tolarjev, te stanejo kar 5.000 tolarjev.

Potem nas je pot vodila še 5 km po dolini Završnice na Zelenico, kjer stoji nova plemenilna postaja, zgrajena letos spomladi. Del poti smo prehodili peš in se pri tem tudi nekoliko naužili svežega zraka. Na 1000 metrih je vročina popustila, tako da smo veliko lažje zadihali. G.

Boštjan Noč nam je razkazal lepo novo brunarico, v kateri so predsoba, kuhinja in predavalnica oz. laboratorij. V poslopju naj bi potekala usposabljanja tečajnikov za vzrejo matic, izvajali pa naj bi tudi laboratorijske analize čebel na boleznih, kot so nosemovost oz. pršičavost.

V bližnji okolici so še stali stari prašilčki, vendar so bili po večini prazni. Staro postajo na Zelenici je vrsto let zelo uspešno vodil g. Jalen. Tudi sam sem že pred leti od njega na njegovem domu v Žirovnici kupil nekaj matie. Potem smo se poslovili od naših gostiteljev, znanih gorenskih čebelarjev, in si zaželeli vnovičnega snidenja. Nekdo je celo predlagal, da bi se spomladi udeležili ene izmed delavnic, ki jih bodo pripravili na Zelenici. Peš smo se odpravili do avtomobilov in se počasi spustili v dolino. Kosilo nas je le čakalo v brunarici lovske kočice. Prileglo se je, saj je bila ura že skoraj ena popoldne. Po uri počitka smo posedli v naše avtomobile in odbrzeli proti Ljubljani. Polni vtisov in novih izkušenj ter ob pogovoru o letošnji beri smo hitro prispeli do Dobrove. Upam, da smo si tudi na tokratnem izletu pridobili dodatne izkušnje za naše nadaljnje uspešno čebelarjenje v Polhograjskih Dolomitih.

Predsednik Čebelarstva društva DOLOMITI Janko Prebil

Zdravljenje alergije na pike in samopomoč pri alergijski reakciji

Doc. dr. Mitja Košnik

Zaradi pikov žuželk iz reda kožekrilcev (Hymenoptera), tj. čebel, os, sršenov in čmrljev, večina ljudi nima večjih težav. Takoj po piku sicer začetno bolečino, na mestu vboda se pojavi rdečica, vendar te težave v nekaj urah minejo.

Pri nekaterih ljudeh pa beljakovine v strupu žuželk spodbudijo tvorbo specifičnih protiteles razreda IgE.

Ob naslednjem piku se iz senzibiliziranih celic sprosti histamin in drugi mediatorji, ki povzročijo alergijsko reakcijo. Alergija torej ni posledica delovanja strupa žuželke, temveč nepotrebne in burne odziva imunskega sistema na nekatere sestavine v strupu. Ker se mora organizem alergijskega odziva "naučiti", se alergijska reakcija nikoli ne pojavi po prvem piku.

Ugodno — kozarci za med

Firma

STENKO d.o.o.

Špruha 3 — TRZIN — ☎ (01) 562 17 22

Čebelarjem ponujamo steklene kozarce po ugodnih cenah: 720 ml (grlo Ø 82 mm) po **32,64 SIT/kos**, pakirani po **37,44 SIT/kos**, 370 ml (grlo Ø 66 mm) po **26,40 SIT/kos**, pakirani po **30,40 SIT/kos**, pokrove, zlato lakirane, 0,82 mm po **15,60 SIT/kos** in 0,66 mm po **12,60 SIT/kos**. — **Po dogovoru naročeno blago tudi dostavimo.**

Ko pa se alergija pojavi, alergijsko reakcijo pričakujemo po vsakem vnovičnem pikju enake (ali sorodne) žuželke. Alergijsko reakcijo po pikju žuželk ima približno 0,5 % ljudi. Tudi nekateri čebelarji so alergični na čebelji strup, saj se alergija lahko pojavi nenadoma.

Strupa čebele in čmrlja sta podobna. Čmrlj ni napadalen in le redkokdaj piči. Alergijska reakcija po pikju čmrlja je po navadi posledica senzibilizacije s strupom čebele. Čebela po pikju pusti želo v koži, čmrlj pa ne.

Tudi strupa ose in sršena sta podobna. Zato bolniki, alergični na strup ose, pogosto reagirajo tudi po pikju sršena. Ose gnezdijo pod zemljo v bližini hiš ali v ostrejših. Hranijo se s sladkorjem ali razkrajajočimi se snovmi. Sršeni gnezdijo v votlih delih dreves ali v ostrejših. Sršene privlačita sladkor ter meso. Pri osah zimo preživi le matica. Zato so piki os in sršenov mogoči le v poletnih in jesenskih mesecih, nasprotno pa so piki čebel mogoči celo ob toplejših zimskih dneh.

Kožokrilci pikajo v obrambi, kadar se čutijo ogrožene ali kadar so ogrožena njihova bivališča. Kadar se počutijo ogrožene ali kadar pičijo, sprostijo v okolico posebne substance, ki jih imenujemo feromoni, ti pa povečajo agresivnost drugih žuželk iste vrste, ki so v bližini. Agresivnejši postanejo tudi, kadar sta visoki temperatura in značna vlaga.

Pik žuželke je vedno boleč. Na mestu pika nastane srbeča rdečica in oteklina, ki v premeru obsega nekaj centimetrov. Ta izgine v dveh urah. Če žuželka piči človeka v usta ali vrat, lahko normalna oteklina oteži dihanje ali povzroči celo zadušitev. Če človeka piči roj žuželk (več kot sto), se lahko pojavi sistemska zastropitev. Alergijska reakcija se lahko pokaže z veliko oteklino na mestu pika, ki ostane več dni. Sistemska reakcija se navadno pojavi nekaj minut po pikju in skoraj vedno prej kot v eni uri. Simptomi so lahko blagi (srbež, izpuščaji po vsej koži telesa, otekanje okrog oči), zmerni (cmok v grlu, krči v trebuhu) ali hudi (omotičnost, dušenje, izguba zavesti zaradi znižanja krvnega tlaka). Sistemska alergijska reakcija se navadno ugodno konča tudi brez zdravniške pomoči, vendar ljudje, ki so preživeli hudo alergijsko reakcijo, nenehno živijo v strahu pred vnovičnim pikom.

Bolniki s sistemske alergijske reakcije imajo pri naslednjem pikju največkrat podobne ali blažje težave, redkeje je reakcija hujša. Bolniki, ki so imeli po pikju žuželke le generalizirano kožno reakcijo, po nasled-

njih pikih skoraj nikoli nimajo simptomov na dihalih in obtočilih. Vendar so tudi izjeme. Pri otrocih preobčutljivost pogosto izzveni. Bolnik, ki je imel alergijsko reakcijo, se dva do tri tedne po tej reakciji manj burmo odzove na vnovični pik. Preobčutljivost na strup pri nekaterih bolnikih izgine, če jih žuželka ni več pičila.

- Pomembno je izogibanje vnovičnemu pikju. Zato morate poznati biološke značilnosti kožokrilcev in ukrepe, ki zmanjšajo možnost vnovičnega pika.
- Stalno morate imeti pri sebi zdravila za samopomoč, ki jih uporabite ob morebitnem pikju žuželke.
- Morda vam bo zdravnik svetoval posebno imunoterapijo.

Takojšnji ukrepi po pikju

Če ste že imeli hujšo alergijsko reakcijo, morate vedno imeti pri sebi osnovna zdravila, ki vam jih je predpisal zdravnik.

Po morebitnem pikju takoj odstranite želo, če je to ostalo v koži. Pri tem pazite, da ne stisnete strupnega mešička. Potem zaužite tablete antihistaminika (npr. CLARITINE) in glukokortikoida ter pripravite adrenalin (predvsem je to pomembno, če imate adrenalin v obliki ampule). Koristno je, da se takoj odpravite do najbližjega zdravnika ali pokličete zdravniško pomoč.

Če se kljub tabletam antihistaminika in glukokortikoida začne razvijati hujša sistemska alergijska reakcija (izrazito dušenje ali občutek kaljenja zavesti), si adrenalin vbrizgajte v podkožje stegna. Uležite se tako, da dvignete noge nad raven prsnega koša. S tem povečate pretok krvi v srce in možgane.

Zbirka zdravil za samopomoč za odrasle naj vsebuje:

hitro delujoči sistemski antihistaminik v maksimalni dnevni dozi (npr. CLARITINE po 2 tableti), glukokortikoid (npr. metilprednizolon, 64 mg) in adrenalin. V pripravljenih setih naj bodo sredstva za podkožno uporabo (fastjekt, epipen, anakit, anahelp). Če vam zdravnik izroči adrenalin v obliki ampule (hkrati vam mora dati tudi brizgalko in igle), vas mora tudi naučiti, kako jo pravilno odpiramo ter vnesemo zdravilo v brizgalko. Ob morebitni samopomoči uporabite tretjino do polovico ampule.

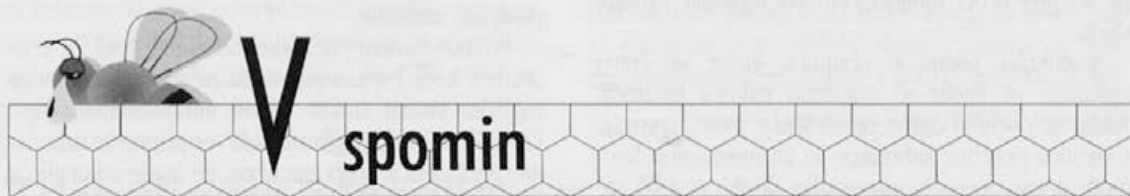
Zbirka za samopomoč za otroke naj vsebuje: hitro delujoči sistemski antihistaminik, in sicer:

- za starost do 7 let: 5 mg,

za starejše otroke: 10 mg;
glukokortikoid (npr. metilprednizolon):
za otroke, stare do 7 let: 12 mg,
za starejše: 24 mg;
adrenalin: v pripravljenih setih za podkožno
uporabo (epipen jr).

Namen imunoterapije je, da ob morebitnem vnovičnem pikju žuželke zmanjša tveganje alergijske reakcije, ki ogroža življenje. Devdeset odstotkov bolnikov po imunoterapiji nima več anafilaktične reakcije (dušenje itd.) na pik kožokrilca, pri preostalih pa je reakcija blažja kot pred imunoterapijo. Izvajamo jo s podkožnim vbrizgavanjem prečiščenega strupa, postopek pa začnemo izvajati v bolnišnici. Vzdrževalni odmerek dosežemo v 4–5 dneh. V tem času že dosežemo toleranco, saj bolnik prenese večjo količino strupa, kot jo dobi pri pikju žuželke.

Vse pisce osmrtnic prosimo, da pri imenu pokojnika navedejo tudi datum ali vsaj letnico rojstva in smrti. Ta podatek pogosto potrebujejo pisci različnih zgodovinskih spisov, npr. društvenih zbornikov, kot tudi drugi. Vsem lepa hvala.

Uredništvo

JANEZ BUKOVEC (1936–2005)

Maja letos smo se člani ČD Britof - Predoslje poslovili od prijatelja in čebelarja Janeza Bukovca. Rodil se je leta 1936 na Sv. Ožboltu nad Zmincem v Poljanski dolini. Večji del mladih let je preživel na Suhi pri Škofji Loki. Pozneje si je ustvaril lep dom v Britofu pri Kranju. Poleg poklicnega dela v zavarovalništvu je bil zelo dejaven tudi na različnih drugih področjih, najbolj pri srcu pa so mu bile čebele. Čebelariti je začel leta 1971 in je skrbel za več kot 30 čebeljih družin. Ves čas je bil zelo dejaven v matičnem čebelarskem društvu, kot tajnik pa je bil zaslužen tudi za preoblikovanje v zdajšnje ČD Britof - Predoslje.

Vsako sezono je čebele prevažal na pašo v svojo rodno vas. Svoje izkušnje in znanje je nesebično prenašal na druge čebelarje. Tudi zadnjih šest let je bil tajnik društva. Za svoje dobro in izjemno marljivo delo v društvu je prejel tudi odličji Antona Janše III. in II. stopnje.

Spošтовanega prijatelja in skrbnega čebelarja bomo ohranili v lepem spominu.

ČD Britof - Predoslje

LADO JANEŽIČ (1927–2005)

"Življenje je knjiga spominov, ki nikoli ne zbledi.

*Neodvisno od naše volje smo rojeni,
neodvisno od našega hotenja gremo v smrt.
Narava nam je podarila čas, da ustvarimo novo življenje
in tlakujemo neskončno pot za prihodnje rodove."*

Tako razmišlja pesnik o življenju in smrti.

Vsako pomlad se prebudi narava iz zimskega spanja in začnejo se pretakati življenjski sokovi. Cvetovi vabijo in ponujajo medicino čebelam, da jo prenesejo v panj. Ob čebelnjaku pa ni več čebelarja Lada, ki je dolga leta z ljubeznijo skrbel zanje. Bolezen, ki se ji je dolgo trmasto upiral in jo vztrajno premagoval, je bila vendarle močnejša.

Kot velik ljubitelj narave se je že v mladih letih odločil za čebelarjenje, saj je čebelaril že njegov oče, ki ga je tudi uvedel v skrivnostni svet čebel. Znanje si je nabiral tudi iz literature, pri prijateljih in v čebelarskem društvu Loška dolina. Njen član je postal že leta 1940. Ves čas je imel do 30 čebeljih družin. Za svoje delo je prejel odličji Antona Janše III. in II. stopnje.

